

[Poul Schlüter.]

„I tilslutning til de bemærkninger, jeg tillod mig i går, skal jeg anbefale det ændringsforslag, jeg har stillet . . . nemlig at der skal betales 5 pct. af det beløb, hvorved arvelodden overstiger 100.000 kr.“

5 pct. — dengang rakte progressionen fra 2 pct. til 5 pct. Nu skal den altså efter finansministerens forslag i 1. arveklasse række fra 2 pct. til 30 pct. og for søskendearv fra 10 pct. til 80 pct. Det har jeg nok lov at sige er en progression og en topbeskatning af en sådan størrelse, at det er aldeles uhjemlet, at finansministeren ligesom søger at medtage professor L. V. Birck som en af de åndelige bagmænd bag hans forslag.

Der er jo automatisk sket en klækkelig stigning i arveafgiften igennem de senere år, og det er, ligesom finansministeren ganske ser væk fra det. Det ligger i, at der er gået adskillige år, siden de nuværende procent-satser og de nuværende skalatrin blev vedtaget, men i mellemtiden tør det jo nok antydes at vi har haft en vis inflation. Det, der var 100.000 kr. dengang, er måske 200.000 eller 300.000 kr. i dag, og automatisk beskattes derfor samme arv med samme købekraft i dag stærkere progressivt, end da man indførte den nuværende skala. Derfor vil der også i de kommende år automatisk ske en styrkelse af progressionen uden en ændring i arveafgiftsloven, men alligevel mener altså finansministeren, at vi skal gennemføre, hvad der jo svarer til nogenlunde en fordobling af arveafgifterne i de yderste slægtskabsforhold, og når det drejer sig om de højeste beløb, og vel i gennemsnit en forhøjelse med 50 pct. Men med denne forhøjelse må man se i øjnene at man kommer til at slå en lang række små og mellemstore erhvervsvirksomheder i stykker, og man vil komme til at opleve i kommende år, at man tvinger til salg til danske eller måske især udenlandske koncerner.

Selv om det måske ikke lyder så skrap, at der skal betales, lad os nu sige 30 pct. i arveafgift, når der er tale om arv imellem forældre og livsarvinger, er det en uoverkommelig opgave at klare den arveafgift, fordi man likviditetsmæssigt ikke kan skaffe pengene frem. Derfor bliver man nødt til at sælge til kapitalstærke virksomheder, til de store virksomheder, eller måske til at nedlægge virksomheden og så tage kontanterne

ud af boet til arvingerne. Så store arveafgifter, som finansministeren nu vil have os til at indføre, kommer til at slå likviditeten i stykker først og fremmest i de mindre og mellemstore virksomheder og vil ofte umuliggøre et generationsskifte både i landbrug og hos byerhverv.

Det gælder ikke mindst, hvor flere søskende arver sammen. Hvor søskende arver hinanden, kan arveafgiften nå op til 80 pct. for de største beløb. Det er for skrap; hvis der er tale om en erhvervsvirksomhed, eller hvis der er tale om en fast ejendom, som arves af søskende, vil man som hovedregel blive nødt til at sælge.

Men der er jo andre særlige problemer. Der er de barnløse ægtefællers problem, fordi der her ikke er adgang til hensidende i uskiftet bo, og her rammes man med 20 pct. allerede efter 200.000 kr. Det er for hårdt. Min partifælle fru Hanne Budtz har ofte rejst problemet om de barnløse ægtefællers særlige arveforhold, og vi vil tage dette spørgsmål op under udvalgsbehandlingen.

Jeg tænker også på de papirløse samlivsforhold, jeg havde nær sagt af alle typer. Her er tale om en straf, som er urimelig hård efter den skala, finansministeren har forelagt. Det er ikke anstændigt over for mennesker, som lever sammen i et forsørgelsesforhold måske i en lang årrække, at de arvemæssigt skal straffes så hårdt. Det kan gælde søskende. Det er ikke ualmindeligt, at to søskende igennem et liv fører fælles husholdning, bor i hus sammen, den ene arbejder, og den anden klarer måske husholdningen. De kommer til at blive ramt urimelig hårdt af arveafgifterne.

Man kan efter vor opfattelse mene, hvad man vil, men det er en kendsgerning, at for kolossalt mange mennesker er det en væsentlig inspiration til at udsætte forbrug og spare op, at man ved, at man har lov til at overlade resultatet deraf til børn eller til andre. Samfundsøkonomisk er det værdifuldt, og politisk-etisk synes vi det er rimeligt.

Derfor vil jeg slutte med at sige, at hvor skal man dog få kapitaldannelse fra, og hvordan skal man kunne gennemføre en spredning af ejendomsretten, hvis man først beskatter indkomst hårdt — og det ønsker jo i hvert fald et overvældende flertal af den nuværende regerings ministre, så vidt jeg